

Haast in de verdediging of niet?

We kennen allemaal wel de situatie dat de leider in dummy een goede bijkleur heeft; als je dan met een mislukte troefsnit aan slag komt, moet je je verdedigende slagen als-den-donder oppakken anders zie je ze niet meer terug. Of partner komt niet-uitnodigend uit in een kleur, waarbij in dummy een singleton verschijnt en jij A10xx(x) hebt; je eerste neiging, en vaak ook actie, is om het aas te leggen anders loopt die weg. Maar bij de leider creëer je daarmee wellicht 2 of 3 vrije slagen (HV(B)x). Dat is dus niet een goede deal; gun die leider de eerste slag en daarna moet hij het hebben van introevers in die kleur en kan hij geen andere losers erop weggooien.

Maar in de praktijk zijn er ook later in het spel allerlei situaties waar de verdediging denkt dat er haast is en dus allerlei kleuren gaat aanvallen waar ze beter vanaf hadden kunnen blijven (zie bijvoorbeeld de artikeltjes over signaleren deel 1 en 'Frozen suits'). Dan nemen we een paar voor-de-hand-liggende slagen mee en constateren tevreden dat we gedaan hebben wat nodig was. Vaak denken we dan niet eens na over de vraag of we wel haast moeten maken, dus aanvallend verdedigen, of dat we passief kunnen verdedigen en het de leider lekker zelf kunnen laten uitzoeken. Een paar voorbeelden uit de praktijk om te illustreren of je haast hebt of niet.

♠ A64		
♥ A2		
♦ B762		
♣ B842		
♠ H95		♠ V87
♥ 864		♥ 53
♦ AV83		♦ 954
♣ 1073		♣ HV965
♠ B1032		
♥ HVB1097		
♦ H10		
♣ A		

Dit was spel 9 van de ISALA-zitting op 19 maart jongstleden, met een hele kleine modificatie (ik denk dat Hans kan afleiden waarom die modificatie nodig was). NZ zaten redelijk vlot in 4Harten, waartegen West uitkwam met een troefje; dat kon niets weggeven. De leider nam in de hand, deblokkeerde klaveraas, ging naar troefaas en troefde een klaveren in. Daarna trok hij de laatste troef (Oost een klaver weg) en speelde schoppenboer voor. Met H/V9x moet je als West NIET inleggen: dan hou je een vork over achter de 10 van de leider. Oost kwam aan slag met schoppenvrouw en speelde gehaast ruiten na: daar moesten OW immers een paar slagen in kunnen meenemen. Na ruitenaas en -vrouw kon West er nog wel uit met zijn 3^e klaveren, maar toen Zuid zijn laatste troef speelde, moest hij zich overgeven: als hij van zijn 83 een ruiten weggooide had de dummy daar 2 slagen in, als hij van H9 een schoppen weggooide, had de leider daar 2 slagen in.

Waarom die haast in Oost? Macht der gewoonte? In dummy kan er immers geen enkele ruitenverliezer weg op een lange kleur van Zuid (en bovendien liggen er geen troeven meer in dummy), de leider moet die ruitenlosers vanzelf nog afgeven, zelfs als hij het aas en West HV heeft. En een 'veilige' klaveren is ook niet goed: dat neemt bij West precies de kaart weg, waarmee hij nog van slag moet kunnen. Oost kan juist iets heel goeds doen door schoppen terug te spelen: als de leider vanaf het begin B109(x) had, zit West z'n heer toch in de knip. Maar als West nog H9 over heeft, is het keihard nodig om schoppen terug te spelen en die schoppenstag te ontwikkelen. Want ook op een vrije 4^e schoppen bij de leider kan in dummy geen enkele ruitenverliezer weg.

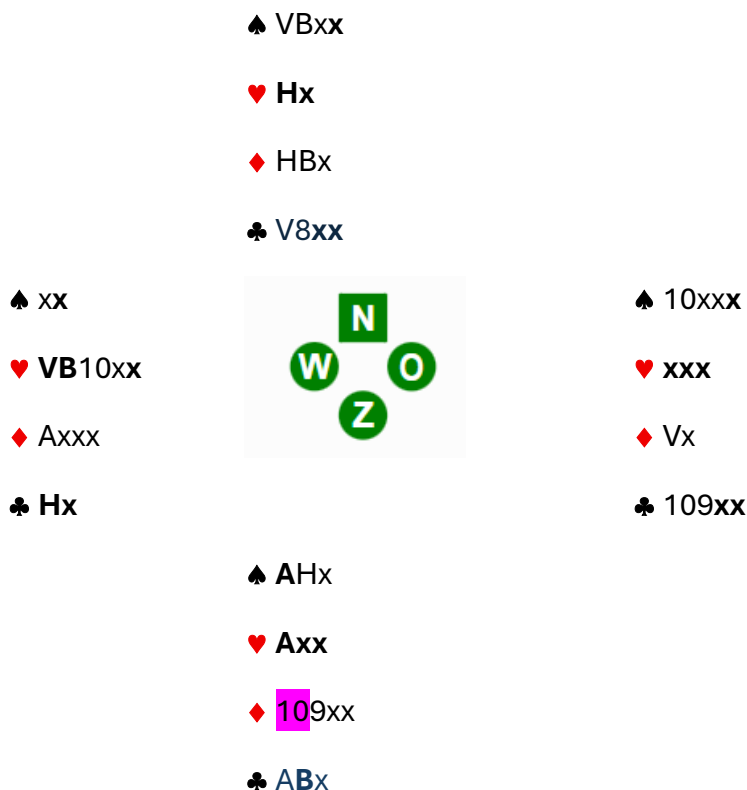
Soms is het gevaar beter zichtbaar:

	♠ Hxx	
	♥ Vxx	
	♦ xx	
	♣ B10xxx	
♠ xx		♠ 10xx
♥ HB9x		♥ Axx
♦ A10xx		♦ 9xxx
♣ Axx		♣ xxx
	♠ AVB9x	
	♥ 10xx	
	♦ HVB	
	♣ HV	

West gaf een informatiedoublet op Zuid z'n 1Schoppen opening, Noord 2Schoppen en Zuid deed met 3Ruiten een manchepoging, door Noord met 3Schoppen afgewezen. West startte passief met een troefje, in Zuid genomen; een zucht van verlichting bij West dat hij niet van harten HBxx gestart was met de vrouw op tafel. Zuid speelde klavervrouw na, gedoken (als Zuid een singleton klaver heeft, moet de aas van Oost de eerste slag maken, in plaats van dat die eruit getroefd kan worden). Klaverheer moest West wel nemen. En nu kon hij de conclusies wel trekken: de troeven zijn dicht, troefheer is in de 3^e ronde de entree voor de vrije klaveren en Zuid kan vervolgens 3 losers kwijt. Er was nu dus haast geboden om de verdedigende slagen mee te nemen. Op ruitenaas gaf Oost een af-sigitaal dus West moest uiteindelijk toch zelf de hartens aanspelen, maar met de vrijwel zekerheid dat Oost het aas zou hebben. Nu nog even de goede harten naspelen; dat is de hartenboer, waarmee de vrouw gevangen wordt en West daarna met H9 een vork over de 10 van Zuid overhoudt: 1 down. Als hij agressief met harten was gestart, was dat nooit en te nimmer die boer geworden.

De afweging om wel of niet snel je verdedigende slagen op te nemen kan zich ook voordoen als de leider onverwacht een 5-5 hand heeft. Bijvoorbeeld na 1Schoppen – Doublet – 2SA (10+, fit) – pas – 4Schoppen: aan deze biedingen kun je een eventuele 5-5 hand bij de leider niet meteen afleiden, maar wees er wel op voorbereid: als de leider niet eerst troef speelt maar een bijkleur, waarin hij niet introevers in dummy hoeft te maken, dan zou dat zomaar kunnen wijzen op het vrijspelen van zijn 2^e kleur. En vraag je dan af of je hem verder kunt/moet inkorten in troef (bijvoorbeeld als jij een singleton hebt en partner er waarschijnlijk 4, en de leider heeft de uitkomst al ingetroefd), of dat je je slagen in de bijkleuren snel moet incasseren.

Ook in een SA-spel kun je als verdediging te veel haast hebben. Neem bijvoorbeeld de situatie dat iedereen weet dat jij in een kleur een paar vrije kaarten hebt. De leider gaat voor zijn slagen geheid over jou snijden. En dan zijn er situaties waarin je dat hem gewoon even eerst fout moet laten doen, omdat hij nou eenmaal die snit gaat nemen:

NZ boden 1SA – 2Klaveren – 2Ruiten – 3SA, waartegen je uiteraard startte met hartenvrouw. De leider dook een keer in beide handen voor het geval ze 6-2 zouden zitten. Na het maken van hartenheer in slag 2 nam de leider eerst de klaversnit naar de gevaarlijke hand toe. Als West kun je dan tevreden je hartenkleur vrijspelen, met ruitenaas nog als entree en de hoop dat de klaveren niet gaan lopen. De leider komt na hartenheer, klaveraas en een kleine klaver naar de vrouw achter dat lelijke klaveren zitsel, maar heeft nog steeds een kans als ruitenaas bij Oost zit: 4 schoppenslagen, 2 hartenslagen, 2 klaverslagen en 1 of 2 ruitenslagen. Hij steekt dus over naar schoppenaas en speelt ruitentien voor.

Bijna elke West speler pakt nu reflexmatig het aas en zijn 2 vrije hartens op voor 1 down..... Maar wie heeft opgelet en snel zijn conclusies trekt, weet dat Zuid hartenaas, klaveraas-boer en schoppenaas-heer heeft gehad (geen schoppensnit genomen!), en daar kán dus ruitenvrouw niet meer bijzitten. Die heeft partner dus. En dan kun je dus ook op je vingers natellen dat de leider jou gaat spelen op ruitenvrouw, tenminste, als je die ruitentien vlot duikt. Partner maakt de vrouw, neemt zijn vrije klaverslag mee en speelt ruiten terug, en hoppakee, de leider is 3 down.

Het devies is dus: scherp en snel meetellen hoeveel slagen en hoeveel punten de leider heeft en daaruit concluderen of je haast moet maken op niet. Draai bijvoorbeeld schoppenheer en schoppenvrouw tussen Noord en Zuid om, en dan zou Zuid zomaar wél ruitenvrouw erbij kunnen hebben..... en dan geef je het contract dus weg door niet meteen ruitenaas en je hartenslagen op te nemen.